

Geográfus MSc záróvizsga
Közös, „A” tételek

1. A fenntartható fejlődés történeti értékelése, rendezőelvei és fogalmi problémája: a növekedés és a fejlődés értelmezése. A „kék gazdaság” modell lényege és szerepe.
2. A térinformatika alkalmazása a társadalomföldrajzban. Hozzon példát a térinformatika településekkel foglalkozó alkalmazási területeire!
3. Ismertesse a geoinformatikai modellalkotás lépéseit egy-egy természetföldrajzi, ill. társadalomföldrajzi példa alapján!
4. Mutassa be és hasonlítsa össze a mezőgazdasági célú földértékelés klasszikus módszereit!
5. Mutassa be a tájértékelés általános alapelveit, valamint az idegenforgalmi célú értékelés módszereit!
6. A tudományos kutatás és közlés módszertani-etikai követelményrendszere a földrajztudományban; mutassa be a földrajzi kutatásokban használt legelterjedtebb forrás- és adatbázis-típusokat!
7. Mutassa be a környezetgazdálkodás szempontrendszerének, illetve gyakorlatának változásait a 20-21. században!
8. Egy szabadon választott földrajzi egység részletes természet- és társadalomföldrajzi elemzése. Emeljen ki egyet a választott térség földrajzi sajátosságai közül, és mutassa be, hogy milyen módszerekkel lehetne azt elemezni!
9. Értelmezze a globalizáció fogalmát történeti-politikai, gazdaságföldrajzi és ökológiai megközelítésekéből! Váolja fel a globális világ térszerkezetének makrostruktúráit és lokális szinten jelentkező hatásrendszerét!
10. Mi a földtani gát fogalma és milyen földtani paraméterek alapján ítéljük meg egy területet szennyeződés-érzékenységét?
11. Az Amerikák politikai földrajza. Eltérő állami-nemzeti percepciók és a territorialitás problémái az amerikai államok geopolitikai gondolkodásában (USA, Brazília, Kuba).
12. Párhuzamosságok és különbségek a felemelkedő ázsiai hatalmak belső tagoltságában, globális szerepvállalásában és modernizációs folyamataiban (Japán, Kína, India, Törökország).
13. A régió- és településmarketing fogalmi rendszere, szintjei és célcsoportjai.
14. Mutassa be a Kárpát-medence tájbeosztását és jellemezze nagytájainak rendszerét!

15. Mutassa be a régió fogalmáról alkotott földrajzi és a regionális gazdaságtani elképzeléseket, és a regionális fejlődés mechanizmusait leíró legfontosabb elméleteket
16. A természetföldrajzi övezetesség és a társadalmi-gazdasági élet összefüggései, a globális klímaváltozás hatása a földrajzi övezetességre, illetve az emberi tevékenységre
17. Ismertesse a szociálgeográfia főbb irányzatait és iskoláit!
18. Elemezze a turizmus és a földrajzi tér kapcsolatrendszerét!

Szakirányos, „B” tételek
Geomorfológia szakirány

1. A Kárpát-medence szerkezeti helyzete az Alpi-hegységrendszerben; a magyarországi medencealjzat nagyszerkezeti egységeinek földtani felépítése, hasznosítható ásványi nyersanyagai.
2. Magyarország földtani felépítése, morfológiájának földtani-szerkezetföldtani alapjai az 1:500 000 méretarányú földtani térkép¹ elemzése alapján.
3. A lemeztektonikai ciklus (Wilson-ciklus) ismertetése az alpi ciklus példáján (a Neo-tethys és a Paratethys fejlődéstörténete és geomorfológiai következményeik)
4. A különböző rétegződéstípusok kapcsolata az üledékszállítással; a medencefeltöltődés folyamata a Kárpát-medence példáján.
5. Az árterek fejlődése és formakincse hazai vízfolyások példáján; az alluviális hordalékkúpok üledékképződése. Antropogén hatások az árterek recens átalakulásában.
6. A geomorfológiai térképek szerkesztésének elméleti és gyakorlati kérdései. Egy választott geomorfológiai térkép (*előre megadott listából választva*²) alapján – figyelemmel a földtani térkép alapján a földtani felépítésre – jellemezze a terület formakincsét és vonjon le következtetéseket a felszínfejlődés menetét illetően!
7. Magyarország felszínfejlődése. Elemezze a választott terület (*előre megadott listából választva*³) felszínfejlődését a felismert domborzati formák és a mellékelt földtani térkép és szelvény alapján!
8. Egy szabadon választott kontinens geomorfológiai körzeteinek jellemzése és klímamorfogenetikus régióinak bemutatása.
9. A geomorfológiai kutatások a gyakorlati élet szolgálatában hazai és nemzetközi példákkal. Geomorfológiai veszélyek: antropogén és mérnöki geomorfológia.
10. A folyóteraszok kialakulásának okai; a Duna teraszrendszerének jellemzői és a belőlük levonható geomorfológiai következtetések.
11. Eolikus formák és üledékek térbeli rendszere a Földön; a kontinensek száraz területeinek összehasonlító geomorfológiája.

¹ A térképek elérhetők: <http://loczy.mfgi.hu/flexviewer/atlasz200/> és http://loczy.mfgi.hu/flexviewer/mfdt_500_pretercier/

² A Coospace felületén megosztva a záróvizsgázó hallgatók számára

³ A Coospace felületén megosztva a záróvizsgázó hallgatók számára

12. A felszínfejlődést alapvetően és sajátosan befolyásoló tényezők (klíma, földtani felépítés és szerkezet, hidrológia), folyamatok jellemzése egy szabadon választott terület alapján.

13. Száraz időszakok formaképzésének jellemzése a Kárpát-medencében.

14. Geomorfológiai képződmények abszolút és relatív korhatározási lehetőségei. A különféle módszerek geomorfológiai alkalmazhatósága.

15. Különböző analitikai módszerek (XRD, granulometria, szemcse-alak, SEM) alkalmazási lehetőségei a geomorfológiai kutatásokban.

16. Terepi (magfúrások, földradar, mikroerózióméter, Schmidt kalapács stb.) és számítógépes (GIS, geomorfometria, DEM stb.) geomorfológiai kutatási módszerek.

Táj- és környezethasználat szakirány

1. Mutassa be a környezettervezés és hazánk területi tervezési gyakorlatának kapcsolatrendszerét!
2. Mutassa be az ökológiai hálózat tervezésének folyamatát!
3. Elemezze a birtokrendezés tájszerkezeti szempontjait!
4. Mutassa be, illetve hozzon példákat a geoinformatikai eszközök környezettervezésben való használatára!
5. Hasonlítsa össze a környezettervezés adatbázisait felhasználhatóságuk jellemzői alapján!
6. Mutassa be a környezet- és természetvédelem szabályozásának történetét Magyarországon!
7. Mutassa be Magyarország környezet- és természetvédelmi hivatali rendszerét!
8. Elemezze a környezetterhelés tendenciáit és a gazdaság főbb környezetszennyező szektorainak kapcsolatát Magyarországon!
9. Hasonlítsa össze hazánk régióit levegőminőségük alapján!
10. Elemezze hazánk talajainak, illetve felszíni és felszín alatti vizeinek állapotát!
11. Mutassa be a hulladékgazdálkodás hazai történetét, elemezze területi különbségeit!
12. Elemezze a 19. századi vízrendezési munkálatok hatására bekövetkezett táji változások jellegzetességeit a Kárpát-medencében!
13. Mutassa be az urbanizáció táji hatásait a Kárpát-medencében!
14. Mutassa be a bányászat/kitermelőipar táji hatásait a 18. századtól napjainkig a Kárpát-medencében!
15. Elemezze a nemzetközi és a hazai vízgazdálkodás aktuális feladatait!
16. Mutassa be az elmúlt 12000 év főbb környezeti változásait Európában!
17. Elemezze a társadalmi változások környezetre gyakorolt hatásait a 20-21. században és a harmadik évezredben!
18. Mutassa be a hazai környezet- és természetvédelmi törvényeket!

Térképészet és geoinformatika szakirány

1. Ismertesse a térképi vetületek legfontosabb típusait alkalmazásuk területeit!
2. Mutassa be a térkép rajzi elemeit és azok használatának módszereit!
3. Ismertesse a digitális kartográfia sajátosságait!
4. Mutassa be a felméréstan fejlődését, eszközeit és a globális helymeghatározás működési elvét előnyeit, hiányosságait!
5. Jellemezze a geoinformatika fejlődését és egyes szakaszainak sajátosságait és elemeit!
6. Ismertesse az adattárolás (data storage) és adatkezelés (data management) jellemzőit!
7. Jellemezze az adatgyűjtés típusait, különös tekintettel a távérzékelésre, és mutasson be természet-és társadalomföldrajzi példát alkalmazásukra!
8. Sorolja fel az adatelemzés műveleteit és mutassa be azokat földrajzi példák segítségével!
9. Ismertesse a távolságfogalom geoinformatikai reprezentációját!
10. Ismertesse a vektoros geoinformatikai rendszer jellemzőit!
11. Ismertesse a raszteres geoinformatikai rendszer jellemzőit!
12. Ismertesse a döntés-előkészítés folyamatát földrajzi példák segítségével!
13. Mutassa be egy geoinformatikai rendszer felépítését, sajátosságait!
14. Mutassa be a geoinformatikai modellalkotás jellemzőit!

Terület- és településfejlesztés szakirány

1. Az urbanisztikai gondolkodás történeti és civilizációs háttere.
2. A területi tervezés szabályozása és a területi tervezés kialakult gyakorlata Magyarországon.
3. A fenntartható fejlődés elvei a terület-és településfejlesztésben.
4. Ismertesse a területfejlesztés ágazati aspektusait, különös tekintettel az iparfejlesztés lehetőségeire!
5. A magyar területfejlesztés eszközrendszere, különös tekintettel az Európai Unió forrásokra.
6. A humán erőforrás-fejlesztés problémái és kialakult gyakorlata a magyar területfejlesztésben, különös tekintettel a felsőoktatás szerepére.
7. A foglalkoztatáspolitikai intézményrendszer és működésének jellemzői Magyarországon.
8. A környezeti veszélyek értelmezése a területfejlesztés szempontjából, magyar példákon keresztül.
9. A „vidék” fogalma és sajátosságai Magyarországon.
10. A vidékfejlesztési politika fenntarthatósági szempontú értékelése a rendszerváltozás utáni Magyarországon.
11. A magyar urbanizáció folyamatai a rendszerváltozás után.
12. A régiók és a megyék szerepe a magyar közigazgatásban és a közigazgatásföldrajzi gondolkodásban
13. Az USA regionális politikájának fejlődési vázlata.
14. Kína regionális politikája.
15. A regionalizmus problematikájának bemutatása Olaszország vagy Spanyolország példáján.
16. A soknemzetiségű, nagy területű és nagy népességű birodalmi közigazgatás Kína példáján keresztül.

Turizmusföldrajz szakirány

1. Globális trendek a nemzetközi turizmusban.
2. A turizmus fejlődésének térbeli vetületei.
3. Foglalja össze az Európai Unió turizmust érintő intézkedéseit és tevékenységét, valamint mutassa be a turizmus szerepét az integráció társadalmi-gazdasági életében!
4. Mutassa be és jellemezze a turizmus nemzetközi és hazai intézményrendszerét!
5. A fenntartható és felelősségteljes turizmus rendezőelvei.
6. Vizsgálja meg a trendek szerepét a turisztikai termékek tervezésében és fejlesztésében!
7. Mutassa be a turisztikai klaszterek és a TDM szervezetek szerepét a turizmus területi márkáinak, valamint termékmárkáinak a fejlesztésében!
8. Elemezze a turizmus vidékfejlesztésben betöltött szerepét, közvetlen és közvetett hatásait!
9. Mutassa be a vidéki turizmus jellemzőit és terméktípusait!
10. A térségi turizmustervezés elméleti alapjai és felépítése (koncepció, program, projekt).
11. Nemzeti és regionális szintű fejlesztési dokumentumok és a turizmusfejlesztés kapcsolata.
12. A turisztikai statisztika mérőszámai a desztinációk területén (direkt, indirekt és multiplikátor mutatók).
13. A turizmusmarketing a desztináció-marketing szolgálatában: marketing mix a térségmarketingben.
14. A turisztikai desztináció menedzsment (TDM) szervezeti és menedzsment problémái.
15. Mutassa be az örökségturizmust befolyásoló keresleti és kínálati trendeket!
16. Az egészségturizmus fogalmi rendszere, trendjei és földrajzi alapjai.
17. Mutassa be az aktív turizmus hazai és nemzetközi trendjeit, terméktípusait!
18. A tematikus utak szerepe a térségi turizmus fejlesztésében.
19. A rendezvényszervezés alapjai, trendek a konferencia turizmusban.
20. A web alkalmazások szerepe és felhasználási lehetőségei a turizmusban.